

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁAŃ PLACÓWKI UBIEGAJĄCEJ SIĘ O PRYZNANIE CERTYFIKATU „VARSAVIANISTYCZNA SZKOŁA” W ROKU SZKOLNYM 2018/ 2019

Szkoła Podstawowa
z Oddziałami Integracyjnymi nr 216
"Klonowego Liścia" w Warszawie
ul. Wolna 36 /38
04- 908 Warszawa
e-mail: sp216@edu.um.warszawa.pl
tel.: 222771138 sekretariat
dyrektor placówki - Anna Wiśniewska
koordynatorzy - Agnieszka Frączek
Marek Piotr Ciciela

A Przeprowadzenie w swojej placówce cyklu co najmniej 10 zajęć na temat Warszawy – jej przeszłości i teraźniejszości, przybliżających uczniom jej historię, obiekty zabytkowe, parki i rezerwy przyrody, powojenną odbudowę i rozbudowę miasta oraz czasy współczesne, realizowanych przez różnych nauczycieli.

W naszej szkole zajęcia o Warszawie odbywały się w czasie lekcji w klasach młodszych i w klasach starszych, a także w świetlicy szkolnej i w oddziałach przedszkolnych. Były prowadzone przez różnych i specjalistów.

W klasie 1a pani Marta prowadziła lekcje w ramach Projektu „Żywa lekcja historii”. W dniu 13 listopada uczniowie tej klasy przyszli do szkoły bardzo ciekawe ubrani; w fartuszki, spodnie na szelkach, kaszkiety, nawet pojawił się uczeń w garniturze szytym pół wieku temu. A wszystko w scenerii starych przedmiotów, skarbów ze starych szaf, skrzyń i strychów. Przyniesione przez dzieci przedmioty stanowiły świetny materiał edukacyjny, zwłaszcza w zakresie historii i edukacji. Uczniowie klasy 1a zaprosili klasy 1-3 na lekcję historii poświęconą pamiątkom rodzinnym, przedmiotom dawniej używanym w szkole. Kolegom i koleżankom zaprezentowali: kałamarze, pióra, stalówki, obsadki, stare zdjęcia, żelazka, aparaty fotograficzne i wiele innych. Opowiadali o pochodzeniu tych przedmiotów, ich wartości historycznej i emocjonalnej. Uczniowie klas 1- 3 słuchali z zainteresowaniem, pojawiły się z ich strony liczne pytania dotyczące życia w dawnych czasach. Było pisanie piórem ze stalówką, próba zrobienia kleksa, oraz pisanie kredą na tabliczkach drewnianych. To była bardzo ciekawa lekcja historii.

Pani Aldona – wychowawczyni klasy 2a przeprowadziła w październiku i listopadzie w swojej klasie trzy zajęcia: „Legenda o Bazyliuszku”, „Warszawa na „starych”, pocztówkach” i pisanie listów do Powstańców Warszawskich w ramach akcji BohaterON.

W klasach trzecich odbyły się w październiku lekcje „Legendy warszawskie” prowadzone przez wychowawczynie panią Beatę i panią Jolę. W tych klasach pani Agnieszka- nauczyciel wspomagający, prowadziła dwa zajęcia - Warszawa dawniej i dziś na podstawie książki „Opowieści o Niepodległej 1918-2018”. Uczniowie poznawali miejsca, których nie ma już w Warszawie, a także dawne zabawy i codzienne życie małych Warszawiaków.

W klasach 3a i 3b od listopada do lutego 2018 r. na 10 zajęciach komputerowych przez panie: Agnieszkę, Jolę, Beatę i Danusię. był prowadzony projekt edukacyjny „Moja Warszawa”. Uczniowie poznali: legendę o Warsie i Sawie, legendę o Syrence, zabytki Starego Miasta np.: Zamek Królewski, swoją dzielnicę, ciekawe miejsca i wiersze o Warszawie. W czasie zajęć także wyszukiwali obrazów w Internecie i informacji na zadany temat, tworzyli prezentację w programie PowerPoint- umieszczali w niej obrazy, zdjęcia, swoje rysunki i samodzielne podpisy. Opisywali swoje doświadczenia, miejsca, gdzie lubią spędzać czas, przepisywali wiersze o Warszawie.

W marcu, w klasach 2a i 1b pani Agnieszka przeprowadziła lekcje „Ciekawe miejsca w Warszawie”. Dzieci oglądały prezentacje, słuchały opowieści, dzieliły się swoimi przeżyciami i doświadczeniami, a także rysowały znane im pomniki i zabytki. W maju pani Marta w klasie 1a prowadziła zajęcia, w czasie których dzieci czytały teksty o Warszawie i oglądały zdjęcia z naszego miasta.

W świetlicy szkolnej uczniowie klas trzecich z p. Oksaną i p. Teresą poznawali zabytki Warszawy, tworzyli piękne prace plastyczne, a także budowali Warszawskie zabytki z klocków, tektury.

W klasach starszych pan Marek Piotr prowadził w październiku w klasie 4b lekcje: Legenda o Warszawskiej Syrence, kiedy uczniowie przypomnieli znaną im już legendę. Na kolejnych zajęciach pisali „List do Warszawskiej Syrenki”. Trzecia lekcja prowadzona w tej klasie, 26 października, była pod tytułem „Warszawa- miasto, które przeżyło własną śmierć”. W lutym, natomiast była omawiana „Legenda o Bazyliśku”. Uczniowie bardzo chętnie brali udział w tych lekcjach.

Pod opieką pana Marka Piotra uczniowie wykonywali na lekcjach plakaty z wycieczek : klasy ósme - „ Szlak żydowski w Warszawie” w październiku, klasy czwarte - "Szlakiem warszawskiej Syrenki" w kwietniu. Pisali sprawozdania z wycieczek np. w maju klasy siódme pisały sprawozdanie z wycieczki do Cytadeli Warszawskiej.

Pani Joanna – nauczyciel historii i pani Małgosia z biblioteki przygotowały w październiku dla klas 4 – 8 Apel o Irenie Sendlerowej, postaci bardzo ważnej dla Żydów mieszkających w getcie warszawskim. To dzięki niej zostało uratowanych ponad dwa tysiące żydowskich dzieci. Najważniejsza była dla niej miłość, tolerancja i pokora. Często ryzykując życie ratowała życie innych.

W kwietniu na zajęciach komputerowych „Warszawa moje miasto”. z panią Dorotą uczniowie klas 8 opracowywali zdjęcia Warszawy w programie Pixlr. Jest to program do edycji zdjęć online z wieloma funkcjami np. narzędzia rozmycia, rysowania, klonowania, redukcja efektu czerwonych oczu, wyostrzenie i retuszowanie miejscowe. Efektem pracy na lekcji były ciekawe prace o Warszawie.

Pani Ania, ucząca języka polskiego przeprowadziła w marcu w klasach 4a i 4c lekcje: „Legends warszawskie” oraz „Warszawa Chopina. Rozmawiamy o historii miasta”.

Na lekcjach języka polskiego u pani Kasi uczniowie klasy 6a i 6b w kwietniu pisali sprawozdania z wycieczek po Warszawie, wykonywali plakaty "Warszawa moje miasto", a w czerwcu wzięli udział w lekcji „Warszawa bliska naszemu sercu”. Wykonane plakaty zdobyły korytarze

naszej szkoły. Również na lekcjach plastyki z panią Iwoną powstawały kolorowe plakaty o Warszawie.

Pan Karol, uczący muzyki w klasach starszych, z okazji Roku Moniuszki - twórcy polskiej opery narodowej, wybitnego kompozytora, dyrygenta, pedagoga, dyrektora Teatru Wielkiego w Warszawie, przeprowadził lekcje „Spotkanie ze Stanisławem Moniuszką - Rok Moniuszki”. Na lekcjach w klasach czwartych przybliżył uczniom jego postać i muzykę, a także uczył śpiewać wybrane utwory tego wybitnego kompozytora np. „Prząśniczka”. W klasach siódmym w czerwcu przeprowadził zajęcia „Warszawski folklor - warsztat muzyczny muzyka”.

W piątek - 30 listopada, przedszkolaki z „Klonikowej Gromady” poszerzały swoją wiedzę na temat naszego miasta – Warszawy. Było przedstawienie „Legenda o Warszawskiej Syrence” w formie teatryku z udziałem nauczycieli przedszkola i przedszkolaków. Dzieci z zapartym tchem śledziły losy Syrenki, porwał ich jej piękny śpiew. Natomiast wolontariusze z klasy 4 pod opieką pani Małgosi z biblioteki przedstawiali przedszkolakom „Legendę o złotej kaczce”. Panie miały nadzieję, że zajęcia te zachęciły choć część widzów do wybrania się z rodzicami na spacer na Powiśle oraz Stare Miasto.

Podsumowaniem całorocznej edukacji warszawianistycznej był piknik szkolny „Warszawski Ekspres”, który odbył się 8 czerwca 2019 r. Uczestniczyła w nim cała społeczność szkolna- uczniowie, nauczyciele, a także rodzice, dziadkowie, absolwenci szkoły. Piknik rozpoczął się częścią artystyczną m.in.: klasy trzecie tańczyły „Polkę warszawską”, uczniowie z klas starszych śpiewali warszawskie piosenki i przedstawiali scenki związane z Warszawą. Niektórzy uczniowie udali się w podróż „Warszawskim Ekspresem” - pozwiedzać inne kraje Unii Europejskiej. Po części artystycznej wszyscy udali się na piknik, gdzie można było spróbować różnych specjałów przygotowanych przez rodziców, wziąć udział w zajęciach plastycznych, ruchowych. To był czas wspianej zabawy.

B Przygotowanie przez uczniów „gazetki” o tematyce warszawskiej i umieszczenie jej na tablicy szkolnej lub na stronie internetowej placówki oświatowej. Placówki, które wydają gazetkę szkolną mogą publikować w niej artykuły o tematyce warszawskiej. Spełnieniem tego warunku jest także inna publikacja o tematyce warszawskiej, dokumentująca pracę uczniów i nauczycieli.

Klasy ósme po wycieczce z panem Markiem Piotrem wykonały plakaty dotyczące tematu „Szlak Żydowski w Warszawie”, z których później powstała gazetka ścienna.

W oddziałach przedszkolnych w lutym powstała gazetka „Nasza Warszawa”, na której znalazły się prace wykonane przez dzieci i zdjęcia warszawskich pomników i zabytków.

W trzecim numerze naszej e-gazetki „KLONIKOWE WIEŚCI” luty – marzec 2019 - tworzonej pod opieką pani Joanny, ukazały się artykuły o Warszawie napisane przez uczniów. w z klas starszych, ilustrowane przez uczniów z klas młodszych.

Od kwietnia do czerwca na lekcjach plastyki, języka polskiego w świetlicy i w domu uczniowie tworzyli plakaty „Moja Warszawa”, z których w czerwcu powstały gazetki na tablicach w naszej szkole.

Informacje o wydarzeniach, wycieczkach, konkursach w ramach zdobywania certyfikatu „Varsavianistycznej szkoły” są umieszczane na stronie szkoły.: <https://sp216waw.edupage.org/>

C Przeprowadzenie minimum pięciu wycieczek po Warszawie (mogą to być np. klasyczne wycieczki szkolne, ale także rajdy, gry terenowe, spacer z przewodnikami, itd. Wycieczki mogą być zorganizowane przez placówkę uczestniczącą w zdobywaniu certyfikatu lub inną placówkę, organizację lub stowarzyszenie. Przy ocenianiu placówek szkolnych mile widziane są wycieczki organizowane w czasie wolnym od nauki.

W naszej szkole koordynatorem działań w ramach zdobywania certyfikatu jest pan Marek Piotr, który uczy języka polskiego i jest również przewodnikiem po Warszawie. Klasy starsze w roku szkolnym 2018/2019 były na kilku wycieczkach, na których oprowadzał je ich nauczyciel.

W październiku 2018 r. klasy ósme pod opieką pani Joanny i pana M. Piotra były na wycieczce w ramach projektu nauczycieli - „Podróż Pamięci śladami dawnej żydowskiej Warszawy”. Spacer rozpoczęli od placu Grzybowskiego, gdzie oglądali miejsca związane z kulturą żydowską m.in. Synagogę im. Małżeństwa Nożyków. Następnie udali się w okolice ul. Złotej i Siennej, gdzie znajduje się jedyny ocalały fragment muru getta warszawskiego oraz budynek dawnego Szpitala Dziecięcego, w którym pracował Janusz Korczak. Byli także przy ul. Chłodnej, gdzie był drewniany most, łączący małe getto z dużym. Oglądali zachowane stare kamienice pamiętające tragiczne wydarzenia z czasów wojny. W okolicach Pałacu Kultury i Nauki odwiedzili Pomnik Janusza Korczaka z Dziećmi. Widzieli także wmurowane w chodnik żeliwne płyty, upamiętniające granice getta żydowskiego. Następnie udali się na Umschlagplatz przy ul. Stawki, z którego odchodziły transporty Żydów do obozu zagłady w Treblince. Przeszli Traktem Pamięci Męczeństwa i Walki Żydów 1940-1943, który wiedzie od pomnika Umschlagplatz do pomnika Bohaterów Getta. Po drodze odwiedzili kurhan z kamieniem upamiętniający bunkier sztabu Żydowskiej Organizacji Bojowej, gdzie dowódcy powstania w getcie ponieśli bohaterską śmierć. Wycieczkę zakończyli w okolicy Muzeum Historii Żydów Polskich „Polin” przy pomniku Jana Karskiego wspaniałego Polaka, który narażając własne życie starał się ukazać światu zbrodnie hitlerowskich Niemiec dokonane na polskich Żydach w czasie drugiej wojny światowej.

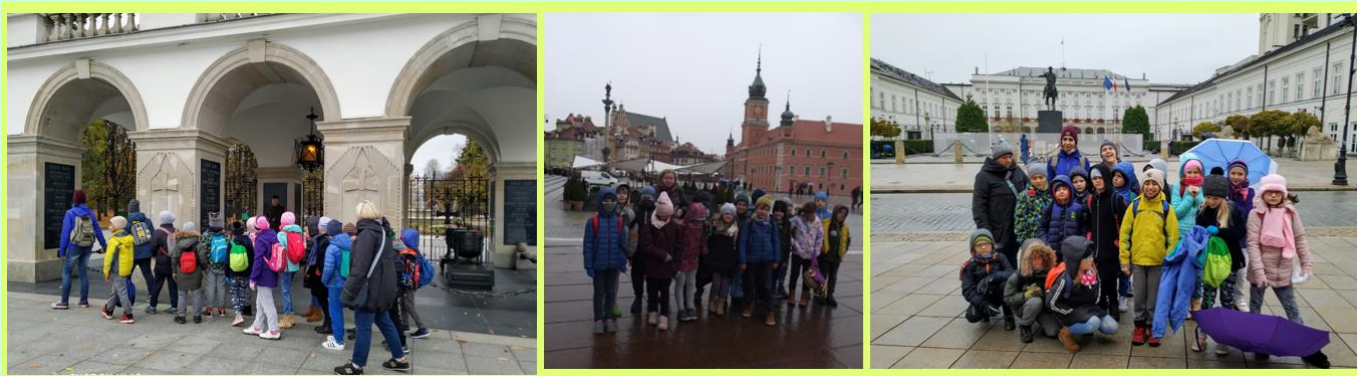

Klasy 3a i 3b poznając historię i miejsca pamięci w Warszawie udały się ze nauczycielkami na Cmentarz Wojskowo – Kombatancki w Aleksandrowie. Pochowani są tam polegli w czasie wojny m.in. podczas bitwy pod Falenicą, którą stoczono z Niemcami 19 września 1939 r. Dzieci zapaliły biało – czerwone znicze pod pomnikiem z krzyżem Grunwaldu, na którym widnieje napis: „zginęli w obronie ojczyzny walcząc z hitlerowskim okupantem”. Była to dla uczniów krótka lekcja historii o bohaterstwie i walce o kraj.

W październiku 2018 r. klasy 3a i 3b chcąc poznać historię i zabytki Warszawy wybrały się z nauczycielkami na wycieczkę, w której planach było oglądanie zabytków i miejsc pamięci w Warszawie, spacer wzdłuż Krakowskiego Przedmieścia, odwiedzenie Grobu Nieznanego Żołnierza, obejrzenie budynków Pałacu Prezydenckiego, Zamku Królewskiego i Kolumny Zygmunta III Wazy. Mimo deszczu i zimna udało się dzieciom z nauczycielkami odwiedzić zabytkowe miejsca.

W grudniową sobotę grupa uczniów z klas szóstych i siódmych była na spacerze pod opieką swoich wychowawczyń ulicą Krakowskie Przedmieście, Arkadami Kubickiego, na Plac Zamkowy. Moli zrobić sobie zdjęcie pod pięknymi świetlnymi warszawskimi dekoracjami.

W marcu 2019 r. klasy szóste odbyły wycieczkę z przewodnikiem i wychowawczyniami do wybranych miejsc Warszawy, gdzie wysłuchały najciekawsze historie o przedwojennej Warszawie. Na ich trasie znalazła się Starówka, Teatr Wielki, Grób Nieznanego Żołnierza, Plac Piłsudskiego – miejsce gdzie marszałek przyjmował defiladę szwoleżerów w 1918 roku z okazji odzyskania niepodległości, pomnik Józefa Poniatowskiego, Plac Dąbrowskiego – miejsce zamieszkania J. Piłsudskiego. Wysłuchali ciekawych opowieści i anegdot związanych z tymi miejscami, a następnie udali się do Pijalni Czekolady WEDEL przy ul. Szpitalnej, gdzie słodko zakończyli spacer.

Klasy 4a i 4b, również w marcu, pod opieką wychowawców oraz pana M. Piotra były na wycieczce szlakiem Warszawskiej Syrenki.

Odwiedzili trzy pomniki Syrenki:

Stojący przy Wiśle z 1938r.

Na wiadukcie przy ul. Karowej z 1905r.

Na Rynku Starego Miasta z 1855r.

Dzieci poznały historię pomników, przypomniwały i utrwaliły wiedzę na temat legend warszawskich. Odbyły długi spacer wzdłuż skarpy, ulicą Karową i Krakowskim Przedmieściem.

Siódmego maja po lekcjach, uczniowie z Koła Przyjaciół Warszawy pod opieką pana M. Piotra i pani Agnieszki odwiedzili Narodowy Bank Polski. Byli w Centrum Pieniądza NBP im. Sławomira S. Skrzypka, gdzie zapoznali się z dziejami pieniądza. Spacerowali także po placu Powstańców Warszawy, odwiedzili pomnik Powstańców Warszawy, upamiętniający wybuch powstania "godzinę W". Udali się również w okolice PKiN i byli przy pomniku Janusza Korczaka z Dziećmi, gdzie pan Marek Piotr opowiadał im o tym wybitnym pedagogu.

Klasy siódme, 10 maja 2019 r., pod opieką wychowawców oraz pana M. Piotra udały się do Cytadeli Warszawskiej, miejsca Pamięci i Martyrologii Narodu Polskiego. Na teren obiektu weszli „Bramą Straceń”. Szli „Drogą Straceń”, oddali hołd naszym bohaterom w miejscu, gdzie kiedyś stała szubienica. Byli w X Pawilonie, gdzie znajdują się cele więźniów politycznych między innymi Romualda Traugutta i Józefa Piłsudskiego. Widzieli kajdany, którymi zakuwano więźniów. Oglądali także wystawę obrazów Aleksandra Sochaczewskiego, Sybiraka, który w przejmujący sposób ukazał tragiczną dolę polskich zesłańców.

20 maja klasy 4a i 4b przeniosły się w świat warszawskich legend i zagrały w grę miejską. Poszukiwanie zaznaczonych na mapie miejsc, szukanie wskazówek i oglądanie kamienic sprawiły, że zabawa nie mogła się zakończyć inaczej niż uśmiechem na twarzy i prawdziwym zmęczeniem. Jedno jest pewne - uczniowie na pewno będą miło wspominać ten niecodzienny spacer uliczkami Starego Miasta.

Uczniowie z klasy 3b i 4c również zagraли w grę miejską "Szlakiem Warszawskich Legend". Po wysłuchaniu opowiadań przewodników wyruszyli na poszukiwanie zaznaczonych na mapie kamieniczek, zabytków i ciekawych miejsc. Niczym prawdziwi detektywi odszukiwali ślady historii i poznanych legend. Wycieczka zakończyła się degustacją lodów na Rynku Starego Miasta.

Również pierwszaki z 1a zwiedzały Stare Miasto - 10 czerwca wybrali się na spacer w plenerze po Starym i Nowym Mieście w Warszawie z przewodnikiem z Fundacji „Złota kaczka”. Poznali historię i zabytki miasta, słuchały legendy staromiejskie. Na zakończenie wszyscy zjadali pyszne lody.

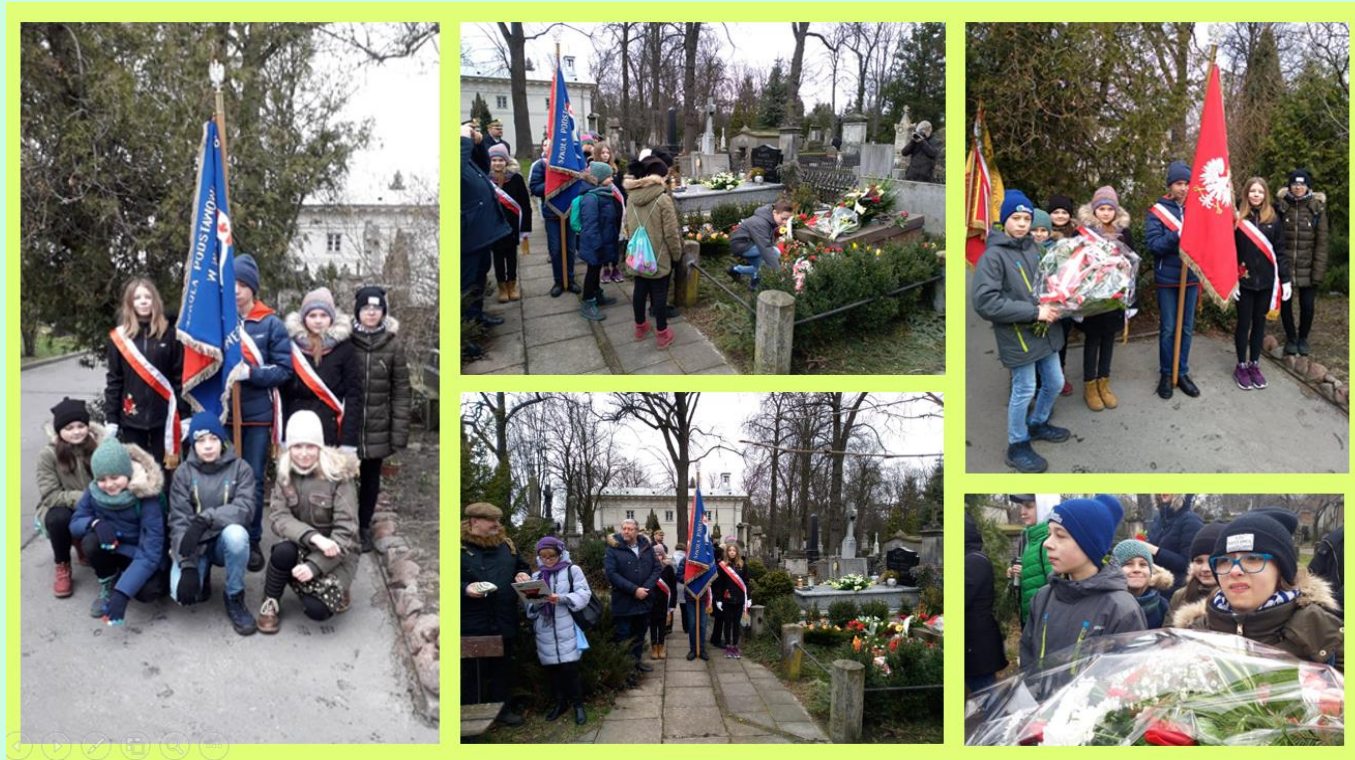
D Uczestnictwo uczniów w co najmniej dwóch uroczystościach rocznicowych odbywających się w Warszawie (nie dotyczy przedszkoli)

Przedstawiciele naszej szkoły w dniu 3 marca 2019 roku uczestniczyli w obchodach w dzielnicy Warszawa - Wawer w związku z Dniem Pamięci Żołnierzy Wyklętych. Uczcili pamięć potajemnie zamordowanych obrońców naszej Ojczyzny. Wzięli udział w spotkaniach m.in.: przed dawnym ośrodkiem śledczym NKWD i UB w Miedzeszynie, w spotkaniu przed dawną instytucją śledczą MBP na Błotach oraz w VI Marszu i Spacerze Historycznym Szlakiem Żołnierzy Niezlomnych-Wyklętych w Falenicy. Uczestnictwo w obchodach było świadectwem, że pamiętamy, a także lekcją historii dla młodego pokolenia.

Delegacja uczniów z naszej szkoły pod opieką koordynatorów i rodziców uczestniczyła w dniu 16 marca 2019 r. w spotkaniu na Cmentarzu Ewangelicko- Augsburgskim przy grobie prof. Stanisława Lorentza - polskiego historyka sztuki, muzeologa, wieloletniego dyrektora Muzeum Narodowego. Profesor w latach okupacji niemieckiej zastąpił się w akcji ratowania dóbr kultury polskiej i najcenniejszych zabytków znajdujących się w Warszawie. Po wojnie działał na rzecz odbudowy zabytków i muzeów. Obecnością poczty sztandarowej oraz złożeniem kwiatów na grobie Stanisława Lorentza uczciliśmy pamięć tego wybitnego Polaka.

E Zorganizowanie i przeprowadzenie co najmniej jednego konkursu o tematyce warszawskiej, np. plastycznego, fotograficznego, konkursu wiedzy itd. lub udział w konkursie „warszawskim” przygotowanym przez inną placówkę.

Na terenie naszej szkoły odbywały się różne konkursy o tematyce warszawskiej.

W październiku p. Oksana w świetlicy szkolnej ogłosiła konkurs "Warszawa w złocie. Polska złota jesień". W konkursie wzięło udział ponad 40 uczniów, którzy narysowali jesienne krajobrazy naszej stolicy. Prace zachwyciły swoją oryginalnością, sposobem wykonania oraz pomysłowością młodych artystów.

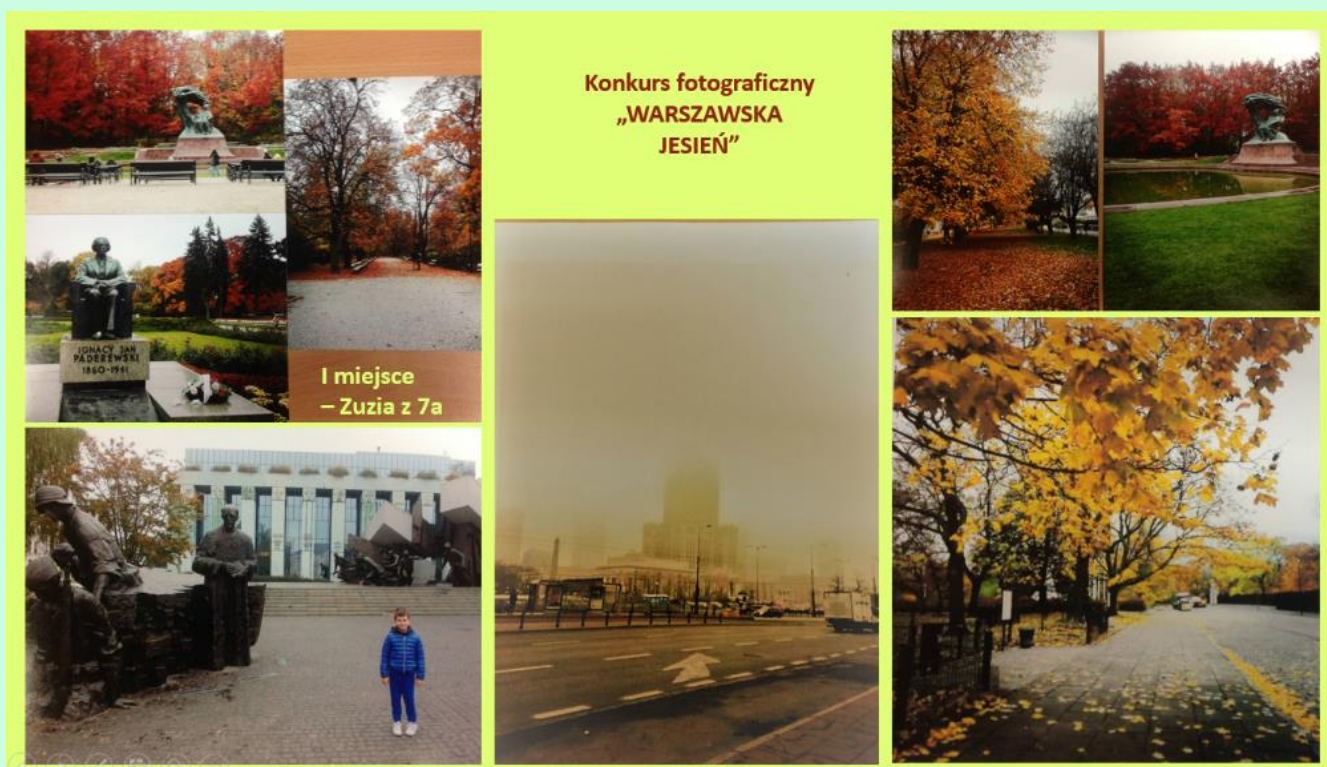

W listopadzie 2018 odbyły się dwa konkursy fotograficzne:

- Konkurs Fotograficzny w przedszkolu „Foto Warszawa” – organizowany przez p. Magdę z grupy Krasnale.

- Konkurs fotograficzny "Warszawska jesień" – organizowany przez p. Dorotę- plastyczkę, nauczyciela informatyki.

Czwórka dzieci ze świetlicy pod opieką p. Haliny wzięła udział w konkursie plastycznym pt. "ŻONKILE PAMIĘCI" zorganizowanym przez Państwowe Ognisko Artystyczne Nowolipki, z okazji 76 rocznicy wybuchu powstania w getcie warszawskim.

Kilkoro dzieci z naszej szkoły wzięło również udział w dzielnicowym Konkursie Literackim: "Zapytaj Babcię, Zapytaj Dziadka". Uczniowie mieli za zadanie zapytać w wywiadzie bacie i dziadków o wspomnienia z dzieciństwa i opisać je. Dwie uczennice z klasy 5 (Ala i Wiktoria) otrzymały wyróżnienia.

Dziesięcioro dzieci z klas 3a i 3b (na 20 uczestników szkół wawerskich) wzięło udział XVI Dzielnicowym Konkursie Multimedialnym dla klas 1-3 organizowanym przez SP NR 204. Tytułem konkursu był „MÓJ KRAJ-MOJE MIEJSCE”. Uczestnicy z naszej szkoły w prezentacjach przedstawili Warszawę i okolicę w której mieszkają jako swoje miejsce. Wszystkie prezentacje wykonane przez uczniów z klas trzecich były na bardzo wysokim poziomie – uczniowie z naszej szkoły zdobyli wszystkie nagrody w tym konkursie – I miejsce - A , II - Wojtek, III - Zuzia.

Uczniowie biorący udział w lekcjach warszawianistycznych, zwiedzający Warszawę i tworzący swoje albumy wzięli udział w konkursie „Mój album o Warszawie”. Wiele autorów zostało nagrodzonych, a dwudziestu trzech zgłoszono do odznak TPW.

F Zorganizowanie w swojej placówce co najmniej dwóch spotkań z ciekawymi postaciami związanymi z Warszawą. Mogą być to np. spotkania z kombatanami, przedstawicielami samorządu lokalnego, autorem książki o tematyce warszawskiej, znanym warszawianinem, np. członkiem Towarzystwa Przyjaciół Warszawy itd. Nie zalicza się tu spotkań nie związanych tematycznie z Warszawą, np. z policją czy strażą miejską na temat bezpieczeństwa, rodzicami o ich pracy itd.

Jedenastego grudnia, po zaproszeniu przez pana Arkadiusza, nasza szkoła odwiedził Michał Pazdan, jeden z czołowych obrońców Legii Warszawa. Jest to piłkarz, którego cechy – uśmiech, wdzięk, pokora i otwartość są godne naśladowania.

„Ulubieniec” naszych kibiców cierpliwie znosił entuzjazm fanów, rozdawał autografy, odpowiadał na pytania zadawane przez dzieci i młodzież, a także chętnie pozował do zdjęć. To dla naszych uczniów autorytet w realnym świecie, który kształtuje swój charakter przez sport.

W lutym odbyło się spotkanie z panem Marcinem Grabowskim, entomologiem, pomysłodawcą projektu M3 dla pszczoły, który jest realizowany przez uczniów w klasach 6a i 6b na terenie naszej placówki. Uczniowie wraz z nauczycielkami biorą udział w projekcie z Centrum Nauki Kopernik, ponieważ ważna jest dla nich przyroda w Warszawie i chcą wspierać rozwój pożytecznych owadów jakimi są pszczoły. Podczas dwugodzinnej prelekcji dzieci zapoznały się z różnorodnością owadów zapylających żyjących w naszej strefie klimatycznej.

Piątego kwietnia 2019 r. odbyło się w naszej szkole spotkanie autorskie z Moniką Oworuszko, która mieszka w Warszawie, jest autorką serii kryminałów dla dzieci, a oprócz tego sama wydaje swoje książki. Opowiedziała więc naszym uczniom z klas 1 - 3 i przedszkolakom, którzy również uczestniczyli w spotkaniu – jaka jest droga książki od autora do księgarni. Autorka z humorem opowiadała o bohaterach pierwszej części serii, a dzieci świetnie się bawiły, poznając wpadające w ucho hasła np. „Kto je frytki, ten jest brzydki”. Na zakończenie było wiele pytań do autorki i wiele próśb o autograf. W podziękowaniu za spotkanie pani Monika otrzymała od uczniów piękny bukiet wiosennych tulipanów.

G Zdobycie na terenie Warszawy przez nie więcej niż 30 uczniów, działających w Szkolnym Kole Przyjaciela Warszawy, odznak (w dowolnym stopniu) nadawanych przez Towarzystwo Przyjaciół Warszawy odznaki Młody Przyjaciel Warszawy (szkoły 4 - 8) lub Mały Przyjaciel Warszawy (szkoły 1- 3 i przedszkola) i/lub odznaki Strażnik Pamięci Cmentarza Powstania Warszawskiego.

Z naszej szkoły o odznakę „Małego Przyjaciela Warszawy” (1 stopień – kolor żółty) starało się 16 dzieci z klas trzecich, natomiast o odznakę „Młodego Przyjaciela Warszawy” (1 stopień – kolor żółty) - siedmioro uczniów z klas starszych.

H Zorganizowanie i zrealizowanie akcji „Pracuję na rzecz środowiska lokalnego”.

W ramach pracy na rzecz środowiska lokalnego pani Katarzyna, katechetka z naszej szkoły nawiązała współpracę z Domem Seniora „Galicja” w Miedzeszynie. Wraz z 10 wolontariuszami z klasy 4b, 5a i 6a przygotowała przedstawienie dla seniorów, które uczniowie odegrali w październiku w Europejski Dzień Seniora. Przedstawiający mieli za cel wzbudzenie uśmiechu, radości i przekonanie Seniorów, że darzą ich sędziwy wiek szacunkiem, pamiętają o nich i postarają się wspierać.

Cel został osiągnięty, czego dowodem były szczere uśmiechy pensjonariuszy podczas zabawnego przedstawienia, żarty z uczniami i brawa, których nie szczędzili na zakończenie. Jednym z punktów wizyty było wręczenie personalizowanych laurek wykonanych przez uczniów.

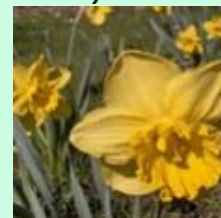

Szkoła brała udział w akcjach organizowanych przez SOS mieszkańcy Wawra Rodzicom z Centrum Zdrowia Dziecka, a nadzorowały je panie ze świetlicy szkolnej:

- „Guzikowej akcji” - zbieranie guzików, które zostały przekazane do Domu Seniora w Radości, gdzie seniorzy kreatywnie je wykorzystali.
- „Zaprośmy Mikołaja do szpitala Centrum Zdrowia Dziecka” – zbieranie zabawek dla dzieci i upominków I rodziców.

Jak co roku nasza szkoła brała udział w akcjach, które prowadził samorząd Uczniowski pod opieką pań: Kasi i Marty:

- „Pola nadziei” –symbolem tej akcji są cebulki żonkili, które są zakupione za kwotę zebraną w szkole. Dochód z ich sprzedaży przeznaczony jest na prowadzenie opieki nad nieuleczalnie chorymi dziećmi, które przebywają w domowym hospicjum.
- „Góra grosza”- zbieranie monet na pomoc dzieciom mieszkającym w domach dziecka i rodzinach zastępczych.

Od 20 listopada rozpoczęła się w szkole akcja charytatywna prowadzona przez Samorząd Uczniowski pod opieką pani Kasi „Szkoła pomóż i Ty” pod patronatem Fundacji na rzecz osób niewidomych i niepełnosprawnych. Sprzedawane były cegiełki – kalendarzyki i pomoce naukowe za kwotę 2 złote, dochód ze sprzedaży przeznaczony był na pomoc podopiecznemu Fundacji, w tym roku 15-letniemu Łukaszowi, który, bardzo potrzebuje specjalistycznego sprzętu do rehabilitacji, który usprawni mu poruszanie.

W grudniu dzieci ze świetlicy pod opieką pani Oksany wzięły udział w akcji charytatywnej „Pocztówka świąteczna dla seniora”. Zebranych zostało 23 kartki, każda wykonana własnoręcznie, z życzeniami w środku. Kartki przekazane zostały do Domu Seniora "Grono", który znajduje się w warszawskim Miedzeszynie. Pocztówki zostały wręczone adresatom podczas spotkania wigilijnego.

Uczniowie szkoły i dzieci z oddziałów przedszkolnych wraz z rodzicami wzięły udział w akcji „I TY MOŻESZ ZOSTAĆ ŚWIĘTYM MIKOŁAJEM!” – świątecznej zbiórce prezentów dla dzieci z Domu dla Bezdomnych na Odolanach. Akcja była zainicjowana przez Tosię z klasy 7 i jej mamę, a prowadzona z pomocą wychowawczynie klasy 7b pani Katarzyny. Zbierane były zabawki, książki, kosmetyki, słodycze. Dwadzieścia czworo dzieci w wieku od 1,5 do 16 lat otrzymało wspaniałe prezenty podczas spotkania choinkowego. Podarki dedykowane były dla konkretnych osób, przepięknie zapakowane i podpisane, w części paczek były wzruszające życzenia. Podczas zbiórki udało się zebrać nieco więcej, rzeczy te zasilły tamtejszą świetlicę.

Również w grudniu szkoła brała udział w akcji "POCZTÓWKA DLA STASIA", którego marzeniem było otrzymać na urodziny jak największą ilość kartek. Dzięki zaangażowaniu bardzo wielu osób - poczynszyszy od najmłodszych zoddziałów przedszkolnych, aż na uczniach klas najstarszych skończywszy – 9 – letni Staś otrzymał mnóstwo kolorowych, wesołych, pełnych zwierzaków, a nawet trójwymiarowych spersonalizowanych kartek urodzinowych!

Cały rok szkolny dzielni wolontariusze ze Szkolnego Koła Wolontariatu pracowali pod opieką pani Kasi w schronisku "Azył pod Psim Aniołem" w Falenicy.

W świetlicy szkolnej pani Halina, również zorganizowała akcję na rzecz zwierząt – zbiórkę dla „Fundacji Nie-Zły pies”. Zbierane były m. in.: zabawki, smycze, podkłady dla psów. W dniu 26.03.2019 r. dzieci w świetlicy odwiedziła pani z tej fundacji wraz ze swoją czworonożną podopieczną -Sonią. Celem fundacji jest niesienie pomocy porzuconym i niechcianym zwierzętom. Wizyta, a zwłaszcza młoda urocza, ruda suczka, wzbudziła wielkie zainteresowanie i skradła serca dzieci. Pani podzieliła się z dziećmi wiedzą dotyczącą właściwej opieki nad czworonożnym przyjacielem, a dzieci przekazały dary pochodzące ze zorganizowanej zbiórki.

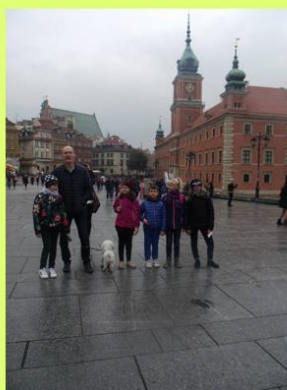
I **Udział przedstawicieli społeczności szkolnej (nauczycieli, rodziców, uczniów) w co najmniej 5 działaniach organizowanych przez TPW, np. spacerach z przewodnikami, spotkaniach historycznych, szkoleniach, salonach przewodnickich, grach miejskich itd. Bieżące informacje o nich ukazują się systematycznie na stronie TPW – www.tpw.org.pl. Udział ten jest dokumentowany.**

Nauczycielki z naszej szkoły brały udział w dwóch spotkaniach z cyklu „Warszawa, której nie ma” organizowanych przez Towarzystwo Przyjaciół Warszawy:

- *Pani Agnieszka wzięła udział w spacerze „Jak Feniks z popiołów” (6 października 2018 r.). Na spacerze dowiedziała się o dziejach zabudowy Traktu Królewskiego, a także o nieistniejących już budynkach przedwojennej Warszawy np.: Torze Kolarskim i Panoramie Tatr.*
- *Pani Jola i pani Iza (24 listopada 2018 r.) były na wykładzie i spacerze „Warszawa, której jeszcze nie ma”.*

Dwudziestego października ośmioosobowa drużyna z naszej szkoły (pani Agnieszka rodzice i dzieci) uczestniczyła w grze miejskiej „Śladami warszawskimi I. J. Paderewskiego”. Gra rozpoczęła się przy Teatrze Ateneum, gdzie każdy uczestnik otrzymał mapę z miejscami, do których miał dotrzeć i dowiedzieć się np.: w jaki sposób postać I. J. Paderewskiego łączy się z odzyskaniem niepodległości?? Odpowiedź na to i inne pytania uczestnicy znaleźli podczas gry, idąc według mapy do kolejnych miejsc, gdzie czekali przewodnicy opowiadający o życiu I. J. Paderewskiego. Gra zakończyła się przy pomniku prezydenta Ronalda Regana. Mimo zmęczenia, trzech godzin przemierzania ulic Warszawy, nasza drużyna wróciła zadowolona i wzbogacona o nową wiedzę dotyczącą życia I. J. Paderewskiego i historii naszego kraju.

W tym roku delegacja z naszej szkoły pod opieką pani Agnieszki uczestniczyła w spotkaniu młodzieży przy Grobie Nieznanego Żołnierza, aby oddać hołd bezimiennym. To podniosłe wydarzenie, prowadzone w asyście wojska, przy dźwiękach trąbki i całym sznurze sztandarów z różnych szkół warszawskich. Uroczystość rozpoczęła się wzruszającą, barwną opowieścią Pana Witolda Lisowskiego o historii powstania tego miejsca pamięci. Po przemówieniu delegacje ze szkół składały białe - czerwone wiązanki na ręce żołnierzy pełniących wartę przy Grobie Nieznanego Żołnierza. Przedstawiciele szkół wpisywali się do Księgi Pamiętkowej. Tę piękną uroczystość zakończył utwór wykonany na trąbce „Śpij kolego”. Uczestnicy tego spotkania, którzy pomimo zimna i wiatru dzielnie w nim uczestniczyli na pewno zapamiętają je na długo....

W maju pan Marek Piotr brał udział w dwóch wydarzeniach w Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej:

- *24 kwietnia w Konferencji naukowej „Niepodległość z kobiecą twarzą. Różne przejawy aktywności kobiet w drodze do niepodległości”,*
- *26 maja w prelekcji "Wiwat Maj 3 Maj".*

J Współpracy z instytucjami muzealnymi Warszawy: Muzeum Warszawy, Muzeum Niepodległości, Zamkiem Królewskim w Warszawie – Muzeum. Rezydencją Królów i Rzeczypospolitej, Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, Muzeum Powstania Warszawskiego.

W ramach współpracy z instytucjami muzealnymi nasi uczniowie brali liczny udział w wystawach, zajęciach.

Pod koniec września uczniowie z klas siódmych uczestniczyli w lekcji pt. "Rzemieślnicy. Wykonane na prawym brzegu" w Muzeum Warszawskiej Pragi. Podczas lekcji każdy uczeń mógł się zapoznać z tajnikami pracy takich zanikających zawodów jak modystka, szewc czy introligator a także obejrzeć rzeczy przez nich wykonane. W drugiej części zajęć uczniowie zamienili się w "młodych, zdolnych projektantów". Spod "pióra projektantów" wyszły intrygujące projekty ubrań, obuwia czy przedmiotów takich jak żyrandole, parasolki i bombki choinkowe.

27 września, zanim jeszcze rozległ się dźwięk pierwszego dzwonka, klasa IVa wyruszyła na warszawską Starówkę, aby tam móc wejść w niedostępne dla zwykłych odwiedzających zakamarki Archiwum Państwowego. Charakterystyczny zapach starych ksiąg i dokumentów, specjalne pudła oraz papier do ich przechowywania, sposoby zabezpieczania przed zniszczeniem, a także specyfika pracy w Archiwum - wszystko to pozwoliło uczniom poczuć historię w sposób rzeczywisty. Mogli także wejść do magazynu, w którym znajdują się książki dokładnie poukładane w wielkich regałach. Na koniec dowiedzieli się wreszcie, gdzie mieszka prawdziwy Bazyliżek - jego adres to ul. Krzywe Koło 7. To była wycieczka pełna tajemnic..

W październiku klasy piąte zwiedzały Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN. Uczniowie mieli okazję zobaczyć, jak żyli Żydzi w Polsce. Dużym zainteresowaniem cieszyły się sale, w których można było zaprojektować żydowską monetę, wydrukować własnoręcznie artykuł czy wziąć żydowski ślub. Uczniowie nauczyli się, czym jest koszerne jedzenie, poznali wnętrza synagogi, zasiedli w kinie i szkole z lat dwudziestych XX wieku. Nikt nie narzekał na zmęczenie, a po półtoragodzinnym spacerze z przewodnikiem, część uczniów chciała jeszcze wrócić do miejsc, które zrobiły na nich największe wrażenie.

Klasy 3a i 3b w październiku 2018 r. z paniami zwiedziły wystawę "Utracone perły architektury: Warszawa jakiej nie znacie" w Fundacji Park Miniatur Województwa Mazowieckiego. Tam uczestnicząc w lekcji varsavianistycznej uczniowie mieli okazję obejrzeć miniatury budowli, które zniknęły z panoramy miasta np. Pałac Saski, Wielki Salon, Teatr Letni z Ogrodu Saskiego. Poznali historię i architekturę tych budynków. W barwną opowieść o dawnej Warszawie przewodnik wplatał ciekawostki obyczajowe np.: o obiadach czwartkowych. Opowiedział również jak tworzy się miniatury w skali 1: 25. Dzieci słuchały z zainteresowaniem mimo niesprzyjającej pogody. Na pamiątkę każdy z nich otrzymał gazetkę ze zdjęciami i opisem oglądanych miniatur, co pozwoli im wrócić do usłyszanych ciekawych historii i podzielić się swoją wiedzą z innymi.

Klasy szóste 5 grudnia 2018 r. wzięły udział w ciekawych lekcjach historii, dotyczących starej Warszawy i polskich władców w Muzeum Narodowym w Warszawie. Uczniowie klasy 6a dowiedzieli się, kim w przeszłości był król i jaka była jego rola w państwie. Poznali legendy i fakty związane z panowaniem polskich władców przedstawionych na muzealnych obrazach. Uczniowie klasy 6b poznali Warszawę uwiecznioną na obrazach Canaletta, Aleksandra Gierymskiego, Władysława Podkowińskiego i Marcina Zaleskiego. Dowiedzieli się, jak stolica zmieniała się przez wieki, czym zajmowali się jej mieszkańcy i jak wyglądały miejsca, w których dziś stoją wieżowce. Pod opieką przewodników wykonywali różne zadania i odczytywali ciekawe informacje znajdujące się na obrazach. Uczniowie pełni wrażeń wrócili do szkoły.

Klasy siódme, 12 grudnia 2018 r., wybrały się do Muzeum Powstania Warszawskiego. Po przekroczeniu drzwi dało się słyszeć miarowe bicie serca. Okazało się, że to bije serce Muzeum. Sześćdziesiąt trzy razy na minutę. Tyle dni trwał powstanie. W kolejnych salach młodzież miała okazję zapoznać się z historią tamtych dni, zobaczyć autentyczne pamiątki po ludziach, którzy walczyli o wolność i godne życie, także dla nas. Mundury, broń, opaski powstańcze, nierzadko naznaczone krwią właścicieli. Zdjęcia i dokumenty. W powstańczej drukarni można było zobaczyć w jaki sposób drukowano gazetki , , a także porozmawiać z panem, który był świadkiem i uczestnikiem tamtych wydarzeń, więźniem Pawiaka. Niezwykłym przeżyciem dla wielu był kilkuminutowy film wykonany w technologii 3D, ukazujący ogrom zniszczeń Warszawy po wojnie. Była to niezwykła podróż w przeszłość, już daleką, a jednak jeszcze tak bliską. Warto chwycić te chwile, gdy jest możliwa jeszcze rozmowa z ludźmi doświadczonymi przez tamten czas.

W piątek 18 stycznia uczniowie klas trzecich uczestniczyli w lekcji muzealnej „Warszawa jak z obrazka” w Muzeum Narodowym. Był to dla nich kolejny etap poznawania Warszawy - próba odnalezienia znajomych miejsc na obrazach Canaletta, A. Gierymskiego i W. Podkowińskiego. Dzieci z dużym zainteresowaniem słuchały przewodnika, obserwowały omawiane obrazy. Bardzo im się podobała ta forma zdobywania wiedzy.

Klasa 3a w lutym 2019 r. udała się do Muzeum Powstania Warszawskiego, by z panią Beatą i panią Danutą przeżyć „przygodę z historią”. Dzieci wspólnie z instruktorem starały się znaleźć odpowiedź na pytania „Co to jest okupacja?”, „Czym było powstanie?”, „Kim byli powstańcy?”. Z ogromnym zainteresowaniem słuchały pogadanki, wędrowały za instruktorem oglądając ekspozycje muzealną i zgromadzone eksponaty oraz wykonały pracę plastyczną "Plecak powstańca". Najbardziej wzruszająca była chwila przy sercu Muzeum, która była próbą odnalezienia emocji towarzyszących wojennym wydarzeniom. Na zakończenie stwierdziły , że warto byłoby tam jeszcze wrócić , żeby się dowiedzieć więcej....

Klasy 1a i 2a pod opieką pani Marty, pani Izzy i pani Aldony zwiedzały Muzeum Narodowe w Warszawie, gdzie poznawały warsztat malarzy, których prace znajdują się w warszawskim Muzeum Narodowym. Nauczyły się jak powstawały farby, poznawały nowe pojęcia związane z tworzeniem sztuki. Oglądając eksponaty podziwiała barwy i niepowtarzalność dzieł .

W marcu oddziały przedszkolne były na wycieczce w Zamku Królewskim, gdzie zwiedzały komnaty króla i dowiadywały się o panujących tam władcach.

Pierwszaki miały okazję odwiedzić nie wszystkim znane Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa w Łazienkach Królewskich - 13 maja 2019r. Uczestniczyły w zorganizowanych tam lekcjach przyrodniczych. 1a poznawała nazwy i zarysy różnych kontynentów oraz nie które gatunki żyjących tam zwierząt, 1b - w sali pod nazwą „Las” uczyła się rozpoznawać ślady żyjących w Polsce ptaków i ssaków. Wycieczka zakończyła się wiosennym spacerem po najpiękniejszym parku w Warszawie.

Również w maju uczniowie klas pierwszych wybrali się na lekcję muzealną - „Spacer w Muzeum Narodowym”. Jej tematem były zgromadzone w salach Galerii Sztuki Dawnej warszawiana: wizerunki herbu Warszawy, szaty i skarby królewskie, przedmioty użytku codziennego - srebrna zastawa stołowa, zegary etc. Dzieci poznawały historię i kulturę dawnej Warszawy i jej mieszkańców, w tym historię samorządu miejskiego, demokratycznych zasad rządów i poszanowania różnorodności kulturowej i religijnej.

K Ukazywania uczniom korzyści płynących z położenia Warszawy nad Wisłą, wdrażania ich do racjonalnego użytkowania wody i konieczności jej ochrony, propagowania picia wody z kranu poprzez zakładanie źródełek w szkołach.

W dniu 28 listopada klasy szóste udały się na wycieczkę do Centrum Nauki Kopernik na zajęcia o wodzie. Spojrzeli na nią okiem prawdziwych badaczy. Zastanawiali się, co wyróżnia ją spośród innych substancji i dlaczego. Samodzielnie zaprojektowali i przeprowadzili doświadczenia. Sprawdzili, na czym polega anomalia wody oraz czemu w ogóle o takiej anomalii się mówi. Z naszych uczniów rosną prawdziwi badacze.

W naszej szkole z inicjatywy Rady Rodziców i Pani Dyrektor podjęto starania założenia źródelka. Zamontowano kran pod źródelko, jednak potrójne badanie wody przez Powiatową Stację Sanitarno - Epidemiologiczną m.st. Warszawy nie przeszły pomyślnie – może po wymianie instalacji wodnej i u nas popłynie kranówka warszawska.

W lutym 2019 r. w oddziale przedszkolnym w ramach programu „Mamo, Tato wołę wodę” pani Mariola poprowadziła zajęcia dotyczące użytkowania i ochrony wody oraz potrzeby jej oszczędzania „Zdrowa woda”. Dzieci wypowiadały się na temat znaczenia wody dla człowieka oraz potrzeby jej picia. Następnie stworzyły własne projekty butelek zachęcających do picia wody. Zajęcia zakończyły się zorganizowaniem wystawy prac.

Program „Mamo, Tato wołę wodę!”, w którym brały udział oddziały przedszkolne zainicjowany został przez Żywiec Zdrój S.A, a partnerami merytorycznymi są Instytut Żywności i Żywienia oraz Instytut Matki i Dziecka. Dzieci przez wiele miesięcy dowiadywały się w towarzystwie Zdrojka oraz wodnych bohaterów Zosi i Krzysia: co to jest „woda” i skąd pochodzi; o znaczeniu wody dla ludzi, roślin i zwierząt; o zdrowym trybie życia i o aktywnych formach wypoczynku; o znaczeniu picia wody dla organizmu człowieka; o zastosowaniu wody w życiu codziennym. Udało się poznać właściwości wody, obieg w przyrodzie, stany skupienia oraz wyrobić nawyk oszczędzania wody. Te wszystkie treści dzieci poznawały w atmosferze świetnej zabawy, robiły ciekawe prace plastyczne. Zwieńczeniem działań był apel w Światowym Dniu Wody - 20 marca 2019r.

Szkolne Koło Geograficzne razem z panią Olgą udało się w sobotę 30 marca 2019r. na spacer przyrodniczy do ujścia Świdra do Wisły. W trakcie spaceru szukali śladów działalności bobrów na rzece Świdra, widzieli jak wyglądają meandry rzeczne oraz znaleźli dowody na nastanie wiosny.

Na lekcjach przyrody w maju w trzech klasach czwartych pani Beata prowadziła lekcje o Wiśle – „Z Wisły do Wisły”- lekcje o królowej polskich rzek, ze szczególnym zwróceniem uwagi na florę i faunę warszawskiego odcinka Wisły.

W ostatni dzień nauki uczniowie z klasy 3b byli na spacerze w Parku Skaryszewskim ze swoimi paniami: Jolą i Agnieszką i z panią. Olgą uczącą geografii. Po parku oprowadzała ich pani przewodnik – ornitolog ze Stołecznego Towarzystwa Ochrony Ptaków. Uczniowie poznali wyjątkowy park, atrakcyjny przyrodniczo i krajobrazowo. Dowiedzieli się jaki związek ma park z Wisłą, zobaczyli jej starorzecze z dziką wyspą bobrów. Poznawali także rośliny i zwierzęta żyjące w parku, zwłaszcza ptaki, nietoperze, ważki, a jedna mała sikorka „poczęstowała się” ziarenkami od pani prowadzącej spacer. Przewodniczka pokazywała powiązania pomiędzy roślinami i zwierzętami, zwracała uwagę na konieczność ochrony przyrody w mieście. To był miło spędzony czas w tym malowniczym parku.

